

af Bankloven. Men jeg forbeholder mig dels de Synspunkter, jeg allerede her har gjort gældende, og dels at selve de Ændringer, der efter vort Skøn kan være Tale om at indføre, bliver drøftet under en meget grundig Udvalgsbehandling.

Zahle: Den ærede Ordfører for det socialdemokratiske Parti (Hans Nielsen), som talte først, har jo gennemgaaet hele Lovforslaget, og jeg har derfor ikke saa megen Grund til at dvæle ved andre Bestemmelser end dem, overfor hvilke jeg har nogen Kritik at øve. For at mine Udtalelser ikke skal blive misforstaaet, vil jeg dog forudskikke den Bemærkning, at jeg finder, at det foreliggende Lovforslag er et særdeles godt Forhandlingsgrundlag, som det Parti, jeg har den Ære at repræsentere, med stor Glæde ser forelagt, og som vi vil medvirke efter Evne til at faa ophøjet til Lov, saa snart det paa nogen Maade er muligt. I Motiverne angives, at Hensigten med dette Lovforslags Fremsettelse er, at man vil skabe et Værn mod Misbrug og til Betyrrelse af en for Erhvervslivet og Samfundet som Helhed sund Udvikling af Bankvæsenet. Det er jo et baade stort og overordentlig smukt Formaal, og man kan ikke nægte, at Omstændighederne i høj Grad paakræver, at det søges realiseret. Det er min Opfattelse, at Lovforslaget indeholder mange Bestemmelser, som er egnede til at fremme Formaalet, og det forekommer mig heller ikke at være urimeligt at antage, at Lovforslaget kunde komme nogenlunde hurtigt gennem dette Ting. Men vi er jo i December Maaned, og om det kan naas at faa det ophøjet til Lov ved Vedtagelse af begge Ting allerede i denne Rigsdags-samling, kan vel være tvivlsomt, men, som sagt, det Parti, jeg tilhører, ønskede det gerne.

Der er naturligvis mange Bestemmelser, om hvilke man, som om saa mange andre Bestemmelser, kan sige noget baade for og imod. Men Tiden kræver paa dette Omraade stærkere end paa noget andet Handling. Derfor maa man, synes jeg, fra alle Sider bestræbe sig for at faa et Resultat ud af dette Lovforslag.

Der er i Lovforslaget tillagt Bankinspektøren en overordentlig stor Indflydelse, og det er naturligvis meget godt, thi vi bør have et saa effektivt Tilsyn med Bankerne som muligt. Men man maa paa den anden Side passe paa, at man ikke gennem Bankinspektøren og den Ind-

flydelse og Betydning, han faar, faar lagt Ansvaret for Bankvæsenet over paa Staten. Det er et Punkt, paa hvilket jeg mener, man bør være meget forsigtig. Thi vi har jo allerede Erfaring for, at Staten, bevæget af Omstændighederne, har paataget sig store Tab, forvoldte af Erhvervslivet, og dette er en Bane, vi ikke kan fortsætte paa. Vi har allerede gjort alt for meget i den Henseende. Lovgivningsmagtens Faktorer maa være enige om, at det er umuligt for Staten at paatage sig Ansvaret for de Tab, som Erhvervslivet forvolder. Der synes i den danske Befolkning at være en uhyre Kulsviertro paa, at naar bare Staten garanterer eller Staten vil tage sig af Sagen, er alt dermed i Orden, som om Staten raadede over umaadelige Kapitaler. Men Forholdet er jo det, at Staten raader ikke over andre Penge end dem, den opkræver hos Skatteborgerne, og det gøres i Hensigt til et Budget, ved hvilket der er disponeret over alle disse Penge, saaledes at Staten i Virkeligheden ikke har noget som helst tilovers og desto værre gennem sin ordinære Drift bruger rigeligt, hvad den har af Indkomster. Naar Staten derfor paatager sig en saadan Garanti, som den har paataget sig overfor Landmandsbanken, handler den finansielt over Evne, og hvis den kommer til at gøre det i gentagne Tilfælde, vil det betyde Ruin for de danske Statsfinanser. Vi maa derfor passe paa, at vi ikke ad den ene eller den anden Vej ordner vort Bankvæsen saaledes, at der i Befolkningen rodfæster sig en Tro paa, at naar det gaar galt for Bankerne, staar Staten bagved og bærer Ansvaret og bærer Tabet; thi det vil vise sig, at det kan Staten ikke. Man bør heller ikke glemme, at vi i Danmark har truffet Forholdsregler for vort Erhvervslivs Finansers Bestyrelse uafhængigt af Staten. For godt hundrede Aar siden oprettede vi først Rigsbanken og derefter Nationalbanken og gav Nationalbanken et stort Fundament: første Prioritet i dansk Grundejendom og et Seddelprivilegium, som Staten afstod til Nationalbanken, for at den skulde indestaa for, at den danske Mønt indtog en høj og god Stilling. Dermed er der i Danmark principielt skelnet mellem Erhvervslivets og Statslivets Finanser, og vi maa vel vogte os for nogen Art af Lovgivning, som igen kan sammenblande dem. Vi har gjort et stort Fejltrin i den Henseende fra Lovgivningsmagtens Side ved Garantien for Landmandsbanken,